

duizenden vogels bewoonde zeevogelbroedplaatsen bestaat een ongehinderde mogelijkheid van voortplantingsvermenging; tussen de Iberische en de Oost-Aziatische blauwe eksters (die standvogels zijn!) is voortplantingscontact onder de tegenwoordige omstandigheden uitgesloten. Tussen deze uiterste gevallen komen ontelbare overgangssituaties in de natuur voor. Hierin ligt wederom een bron van variabiliteit in de soortonderscheiding.

Voor de bestudering van de variabiliteit van de eigenschappen van de soort zullen wij in dit verband speciale aandacht moeten schenken aan de verschijnselen, die optreden op die geographische plaatsen, waar het duidelijk is dat twee verspreidingsgebieden elkaar raken of elkaar juist overlappen, of daar waar het beeld van de individuele variatie van een populatie zodanig gecompliceerd is, dat tot een plaatselijk secundair contact van populaties moet worden besloten.

De dynamiek van soorteigenschappen, dat wil zeggen beweging van soortgrenzen in de natuur, kan door de zoögeograaf niet in een

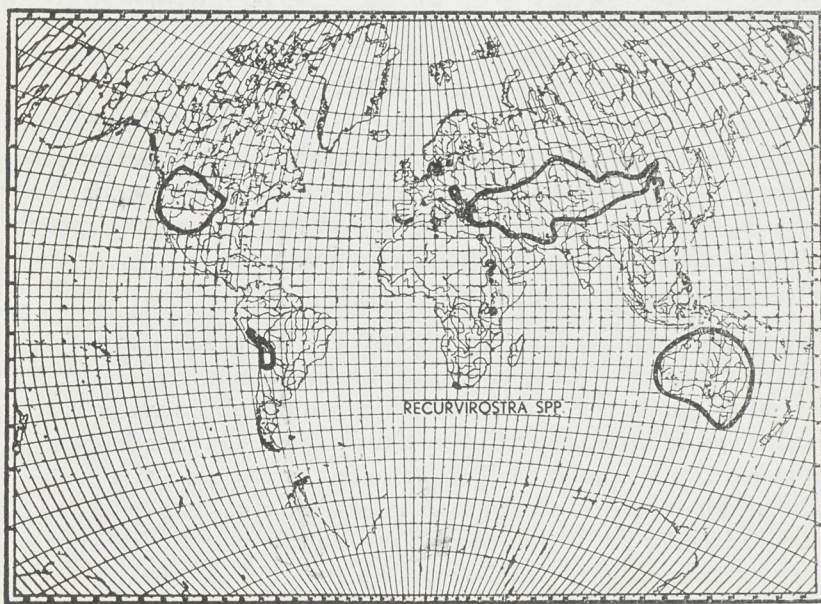

Fig. 3. Sterk verbrokkeld broedgebied van het geslacht Kluut (*Recurvirostra*) met vier elkaar geographisch vervangende soorten.

laboratorium worden gereproduceerd. Hij kan evenwel een aantal stadia van deze bewegingen in de natuur ontdekken, die met elkaar